vodnenia. Rozsudok bol do kancelárie obhájcu doručený dňa 5. februára 1938. Obhájca obžalovaného previedol však zmätočnú sťažnosť až dňa 28. februára 1938, tedy po uplynutí osmidennej lehoty, stanovenej v § 388 tr. p. a § 31, odst. 2 por. nov. pre odôvodnenie zmätočnej sťažnosti. Preto súčasne s odôvodnením zmätočnej sťažnosti podal obhájca obžalovaného menom tohoto tiež žiadosť o navrátenie v predošlý stav podľa § 463 tr. p.

Tejto žiadosti neľze priznať úspech. Podľa cit. ustanovenia môžu sa domáhať navrátenia v predošlý stav strany, ktoré nejakú lehotu zameškaly bez vlastnej viny alebo bez viny svojho zástupcu, ďalej z nevedomosti alebo pre inú neprekonateľnú prekážku.

V tomto prípade bola lehota k podaniu odôvodnenia zmätočnej sťažnosti zameškaná následkom omylu personálu advokátskej kancelárie obhájcu obžalovaného, lebo na vlastný omyl sa žiadateľ ani neodvoláva. Omyl kancelárskeho personálu, záležajúci v tom, že do kancelárie doručený opis rozsudku odvolacieho súdu neodovzdala táto včas do rúk obhájcových, mohol byť odstránený patričnou kontrolou v advokátskej kancelárii a nemožno preto ustáliť, že zameškanie lehoty sa stalo pre neodstrániteľnú prekážku alebo bez viny obhájcu žiadateľovho.

Nie sú tedy dané podmienky navrátenia v predošlý stav, predpísané v § 463 tr. p. Žiadosť obžalovaného je preto bezzákladná a bola zamietnutá.

Čís. 6196.

Stvrzenka, vydaná podnikatelem dolu odběrateli uhlí podle § 18 zákona z 21. prosince 1923, čís. 1 Sb. z. a n. z roku 1924, a § 33 vlád. nař. z 25. dubna 1924, čís. 89 Sb. z. a n., není veřejnou listinou ve smyslu § 199, písm. d) tr. zák.

(Rozh. ze dne 12. května 1938, Zm I 1049/37.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 199, písm. d) tr. z., zrušil napadený rozsudek a podle § 259, čís. 2 tr. ř. zprostil obžalovaného obžaloby pro zločin podvodu podle §§ 197, 199, písm. d) tr. z., jehož se prý dopustil tím, že v letech 1936 a 1937 (správně 1935 a 1936) v T. padělal potvrzenky dolu »M.« v K., tudíž veřejné listiny, při čemž jeho zákazníci a státní správa měli na svém majetku a poslední také na svém právu dohlédacím utrpěti škodu.

Z d ů v o d ů :

Zmateční stížnosti opřené o důvody zmatečnosti podle čís. 5, 9 [zřejmě 9 a) a 9 b)] a 10 § 281 tr. ř., nelze především upříti oprávnění, pokud s hlediska důvodů zmatečnosti podle čís. 9 a 10 § 281 tr. ř. na-

padá výrok, odsuzující stěžovatele pro zločin podvodu podle §§ 197, 199, písm. d) tr. z., námitkou, že stvrzenky, které stěžovatel zfalšoval, nejsou listinami veřejnými, nýbrž soukromými.

Nalézací soud považuje stvrzenky za listiny veřejné, poněvadž jde o stvrzenky, které podnikatelé dolů podle § 18 zákona čís. 1/1924 a § 33 vládního nařízení čís. 89/1924 Sb. z. a n. vydávají odběratelům uhlí na úředním tiskopisu, dodaném finančními úřady a obsahujícím určité údaje, mimo jiné zejména také cenu, z níž se daň z uhlí zapravuje, a poněvadž stvrzenky jsou zevně označeny malým státním znakem. Než veškeré tyto okolnosti neopodstatňují ještě závěr, že jde o listiny veřejné. Podle § 292 c. ř. s. dlužno pokládati za veřejné listiny takové listiny, které byly zřízeny veřejným úřadem v mezích jeho úředních oprávnění neb osobou, věrou veřejnou nadanou, v oboru působnosti jí přikázaném, v předepsané formě. O takové listině nemůže býti zde řeči. Jak již uvedeno, jde o stvrzenky vydané podnikatelem dolu na základě § 18 zákona o dani z uhlí ze dne 21. prosince 1923 čís. 1/1924 Sb. z. a n. a § 33 vládního nařízení ze dne 25. dubna 1924, čís. 89/1924 Sb. z. a n., jímž se zákon ten provádí. Podle § 18 cit. zák. jsou podnikatelé dolů povinni vydati odběratelům o uhlí, které jim odevzdávají jinak, nežli prostřednictvím veřejných dopravních podniků, zvláštní stvrzenku podle ustanovení prováděcího nařízení a ti, kdož uhlí takové dopravují, jsou povinni finančním orgánům při dopravě těmito stvrzenkami na požádání se vykázati. Podle § 33 cit. vládního nařízení je podnikatel dolu povinen o uhlí takto vydaném vésti zvláštní rejstřík, obsahující juxtu a stvrzenku stejného znění. Stvrzenka se vydá zároveň s uhlím odběrateli, jenž je povinen po dobu dopravy ji chovati při sobě a dozorčím orgánům na požádání ukázati nebo na potvrzení vydati. Z těchto ustanovení je patrno, že taková stvrzenka je listinou vydanou osobou soukromou k usnadnění důchodkového dozoru. Ani zákon ani vládní nařízení neprohlašují průkazy ty za listiny veřejné, ani nemluví o tom, že úředníky správy dolů v tomto směru jejich působnosti dlužno pokládati za osoby nadané veřejnou věrou. Jde tedy o listinu soukromou, jejíž padělání nebo zfalšování nelze podřaditi pod skutkovou podstatu podle §§ 197 a 199, písm. d) tr. z. (srov. rozh. čís. 1349 Sb. n. s.).

Tomu-li tak, zakládalo by zfalšování zmíněných listin po případě skutkovou podstatu zločinu podvodu podle § 201, písm. a) tr. z., to však vzhledem k úvodním větám tohoto paragrafu ve spojení s § 200 tr. z. jen za předpokladu, že činem pachatelovým byla způsobena nebo aspoň zamýšlena škoda činící více než 2.000 Kč a tedy zřejmě hmotná škoda v rozsahu právě uvedeném, kdežto jinak — byla-li totiž pachatelem způsobena nebo zamýšlena sice hmotná škoda, avšak nepřevyšující 2.000 Kč anebo jen škoda nehmotná, šlo by jen o přestupek podvodu podle § 461 tr. z. V této příčině nalézací soud výslovně nevzal za prokázáno, že obžalovaný chtěl způsobiti a skutečně způsobil hmotnou škodu, nepokládaje zřejmě za vyvrácené hájení se obžalovaného, že se přepisování stvrzenek dopouštěl proto, aby si ušetřil další jízdy pro uhlí,

když nemohl na vůz naložiti celé, stranami z dolu »M.« objednané množství uhlí, a že v těchto případech uhlí dovezené z dolu »M.« doplňoval zdaněným uhlím z jiných dolů se snazším příjezdem, nebo uhlím, jež měl na skladě. Poněvadž rozsudek vyloučil u obžalovaného úmysl sledující způsobení hmotné škody, padá podle toho, co uvedeno, nejen kvalifikace jeho činu jako zločinu podvodu, ale i skutková povaha činu jako přestupku podvodu spáchaného zamýšleným nebo uskutečněným poškozením odběratelů uhlí na jejich majetku, a jde tedy již jen o to, zda jeho čin nezakládá aspoň skutkovou podstatu přestupku podvodu spáchaného poškozením na jiných právech.

Podle názoru nalézacího soudu nesl se úmysl obžalovaného k tomu, aby jeho manipulacemi byla státní správa obmezena, poškozena ve svém dohlédacím právu, t. j. ve svém právu na přesnou kontrolu, že dodávané uhlí je vskutku všechno zdaněno a není doplněno uhlím nezdaněným (zejména lacino koupeným nezdaněným uhlím deputátním, jak se prý velmi často děje). Netřeba se obírati otázkou, zda a pokud takový rozsudkem předpokládaný úmysl by vůbec připouštěl podřadění činu obžalovaného pod skutkovou podstatu přestupku podvodu podle § 461 tr. zák., neboť nutno přisvědčiti zmateční stížnosti již v tom, že úsudek nalézacího soudu na úmysl obžalovaného naznačeného rázu je právně pochybený. Vždyť nalézací soud připouští, jak již bylo uvedeno, správnost obhajoby obžalovaného, že se zfalšování stvrzenek dopouštěl proto, aby si ušetřil další jízdy pro uhlí, když nemohl na vůz naložiti celé stranami z dolu »M.« objednané množství uhlí, kterýžto předpoklad již činí aspoň pochybným závěr nalézacího soudu, že se úmysl obžalovaného nesl zároveň přímo k poškození státní správy v uvedeném kontrolním právu, k čemuž dlužno podotknouti, že pouhé vědomí pachatelovo o možných, jím nezamýšlených škodlivých následcích jeho činu samo o sobě k naplnění skutkové podstaty podvodu zpravidla nestačí. Nehledíc k tomu, zjišťuje sice nalézací soud, že zfalšovaných stvrzenek bylo pachatelem také skutečně používáno, nezjišťuje však, vůči komu jich obžalovaný používal, zda jen vůči stranám uhlí objednavším, či také vůči kontrolujícím úředním orgánům, a nezjišťuje zejména, kdy vůbec došlo k inkriminovanému zfalšování stvrzenek, zda již před dovozem, nebo aspoň za dovozu uhlí, kdy obžalovaný mohl ještě počítati s kontrolou, či teprve po odevzdání uhlí stranám. Jen tehdy, kdyby zfalšování stvrzenek spadalo v dobu, kdy obžalovaný mohl ještě očekávati kontrolu dopravovaného uhlí a stvrzenek, byl by logicky možný závěr nalézacího soudu, že obžalovaný zfalšovanými stvrzenkami chtěl kontrolující orgány uvésti v omyl a poškoditi tím státní správu v jejím dohlédacím právu.

To soud nezjišťuje, pro tento předpoklad není opory ani v doznání obžalovaného, o které nalézací soud opírá svůj závěr o poškozovacím úmyslu pachatelově v naznačeném směru, a napadený závěr je proto vratký. Pro nedostatek subjektivní stránky nelze tedy v činu obžalovaného spatřovati ani skutkovou podstatu pouhého přestupku podvodu

a bylo proto důvodné zmateční stížnosti vyhověti a obžalovaného obžaloby na něho vznesené zprostiti, aniž bylo třeba obírati se i dalšími námitkami zmateční stížnosti.

Čís. 6197.

Zakročuje-li obecní starosta proti rušiteli nočního klidu, vykonává oprávnění a povinnosti plynoucí z ustanovení § 55 obec. zříz. mor. a je při tom chráněn podle § 68 tr. zák.

Z jeho pravomoci jsou vyňaty jen ty věci místní policie, které byly zvláštním zákonem neb nařízením vlády i jiných úřadů, vydaným v mezích jejich oprávnění, přeneseny na jiné orgány.

Zřízením četnické stanice v obci není dotčena pravomoc obecního starosty.

(Rozh. ze dne 13. května 1938, Zm II 161/38.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 81 tr. z. a přestupkem lehkého poškození na těle podle § 411 tr. z.

Z důvodů:

S hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281, č. 9 a) a 10 — správně jen 9 a) — tr. ř. stížnost namítá, že obec H. je podřízena státnímu policejnímu úřadu v B. a že má vlastní četnickou stanici, takže policejní moc tu vykonává státní policejní úřad a četnictvo v H. a nikoli starosta obce; obecní starosta nebyl prý proto formálně oprávněn k výkonu, jejž proti obžalovanému podnikl. Stížnost je bezdůvodná.

Předpisem § 55, odst. 1 zákona čís. 4/1864 zem. zák. mor. je starostovi obce uloženo, aby v první řadě pečoval o místní policii, ač nejsou-li některé věci k této policii se vztahující přikázány zákonem orgánům státním. V § 27 téhož zákona, jenž je v § 55 citován, jsou pak věci místní policie příkladmo uvedeny.

Není pochybnosti o tom, že do oboru místní policie spadá též starati se o to a zameziti, aby nebyl rušen noční klid, na příklad křikem, povykováním nebo hlasitým nadáváním. Zakročuje-li obecní starosta proti rušiteli nočního klidu, vykonává tím oprávnění a povinnost plynoucí z předpisu § 55 obecního zřízení moravského a je proto při výkonu této povinnosti, resp. tohoto oprávnění osobou jmenovanou v § 68 tr. z.

Z předpisu § 55 obecního zřízení moravského plyne, že z pravomoci obecního starosty, pokud jde o místní policii, jsou vyňaty jen ty věci, které zvláštním zákonem — čímž je rozuměti zajisté i nařízení vlády a jiných úřadů vydaná v mezích jejich oprávnění — byly přeneseny na jiné orgány státní. Zmateční stížnost námitkou nahoře uvedenou